

Anna Mikler-Chwastek

Dotykowe poznawanie otoczenia

Diagnoza i wspomaganie rozwoju małych dzieci

WYDAWNICTWO AKADEMII PEDAGOGIKI SPECJALNEJ
Warszawa 2011

Anna Mikler-Chwastek

Dotykowe poznawanie otoczenia

Diagnoza i wspomaganie rozwoju małych dzieci

**WYDAWNICTWO AKADEMII PEDAGOGIKI SPECJALNEJ
Warszawa 2011**

Spis treści

Wstęp	7
1. Wspomaganie rozwoju małych dzieci – analiza stanu wiedzy	11
1.1. Specyfika uczenia się małych dzieci	11
1.2. Kiedy wspomaganie rozwoju może obrócić się przeciwko dziecku?	12
1.3. Dlaczego ważne jest rozpoczęcie terapii i działań naprawczych w przypadku małych dzieci?	15
2. Program badań własnych	19
2.1. Założenia, problemy badawcze oraz wskaźniki badanych zmiennych	19
2.2. Charakterystyka stosowanych metod	29
2.3. Uzasadnienie doboru dzieci do badań. Organizacja i przebieg badań	46
3. Charakterystyka dzieci objętych badaniami oraz ich warunków wychowawczych na podstawie zebranych informacji	48
3.1. Informacje o badanych dzieciach	48
3.2. Informacje dotyczące rodziców badanych dzieci oraz wydarzeń, które zaszły w ostatnich tygodniach trwania ciąży, w trakcie porodu i krótko po nim ...	52
4. Rozpoznawanie dziecięcych preferencji w zakresie kontaktów z przedmiotami i nawiązywania relacji społecznych	57
4.1. Diagnozowanie małych dzieci na użytek wspomaganie rozwoju	57
4.2. Wyniki badań nad diagnozowaniem dziecięcych preferencji. Wnioski i interpretacje	60
5. Wspomaganie niemowląt w poznawaniu siebie i otoczenia. Założenia i projekt koncepcji <i>Poznaję siebie i świat</i>	90
5.1. Założenia i logika koncepcji <i>Poznaję siebie i świat</i>	90
5.2. Szczegółowy opis sytuacji i zabaw wyzwalaających aktywność małego dziecka i wspierający je w gromadzeniu doświadczeń	94
5.3. Uwagi o koncepcji <i>Poznaję siebie i świat</i> . Rozsądne wyzwalaanie aktywności .	120
6. Ocena skuteczności koncepcji wspomaganie niemowląt w poznawaniu siebie i otoczenia. Wyniki badań, interpretacja i wnioski	122
6.1. Informacje o prowadzonych badaniach	122
6.2. Ocena poziomu rozwoju dzieci w czwartym kwartale (pretest) i osiemnastym miesiącu życia (posttest)	124
6.3. Skuteczność koncepcji wspomaganie rozwoju – wyniki analiz statystycznych	127

7. Przydatność metod i programów wspomaganie niemowląt w poznawaniu siebie i otoczenia. Wnioski z badań i dyskusja	131
7.1. Wnioski dotyczące rozpoznawania dziecięcych preferencji w zakresie kontaktów z przedmiotami i relacji społecznych	131
7.2. Wnioski dotyczące opracowania koncepcji i metod wyzwalających aktywność dziecka, a także ustalenia jego efektywności i przydatności w działaniach wspomagających rozwój dziecka	135
8. Bibliografia	141
9. Aneks	149
1. Arkusz informacji o dziecku	150
2. Dziecięce preferencje wobec płaszczyzn przedmiotów: szorstkiej, puszystej i gładkiej: tabele krzyżowe	154
3. Dziecięce preferencje wobec przedmiotów puszystych i gładkich: tabele krzyżowe	156
4. Dziecięce preferencje w zakresie obejmowania i przytulania zabawek: tabele krzyżowe	162
5. Dziecięce preferencje w nawiązywaniu kontaktów z dorosłymi podczas zabawy: tabele krzyżowe	165
6. Ocena rozwoju psychoruchowego za pomocą skali Brunet-Lezine. Tabele krzyżowe i analizy statystyczne	166
7. Ocena trafności diagnostycznej (dla skali Brunet-Lezine), jaką mają serie zadań opracowane do orientowania się w rozwoju psychoruchowym dzieci w 4. kwartale życia: tabele krzyżowe	170
8. Skuteczność programu wspomaganie rozwoju w zakresie motoryki, koordynacji wzrokowo-ruchowej, porozumiewania się i nawiązywania kontaktów społecznych dla skali Brunet-Lezine: tabele krzyżowe	182
9. Skuteczność programu wspomaganie rozwoju w zakresie motoryki, koordynacji wzrokowo-ruchowej, porozumiewania się i nawiązywania kontaktów społecznych: analizy statystyczne	185